

endnu er tilbage hos nogle Enkelte, der ikke ret have fattet, hvorledes Folkets egentlige Mand er beskaffen, og som tro, at de alene vide, hvad det er, der tjener til Folkets Bedste.

Th. Nielsen: Overfor den varme Ubefaling, som det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds (S. N. Hansen) gav Theatret, og overfor hans Udtalelse om Theatrets Indflydelse paa Mennekelivet og om de heldige Virkninger, det har havt paa ham og, som han troede, overhovedet paa Alle, der søge det, skal jeg kun bemærke, at det er Noget, som Mindretallet ganske har ladet ude af Betragtning (Stemmer: Hør!). Ja, man kan jo hylde alt dette og dog mene, at vi f. Ex. ikke i Nar behøve saa stort et Tilskud. Spørgsmaalet dreier sig jo slet ikke om Forkastelsen af disse Grundsaetninger, Mindretallet har simpelthen reduceret det Hele til et finansielt Spørgsmaal, og det er ogsaa kun et finansielt Spørgsmaal for Diebliffet. Det er oplyst i Betænkningen af den sidste ærede Taler saavel som af mig, at selv om vi ikke i Nar flyttede Noget fra Sorø Akademi over til Theatrets særlige Fond, var der dog Tilstrækkeligt, der var 90,000 Rd., og naar den sidste ærede Taler antydede, at der kun var et rent Overskud af 300 Rd. — jeg tror, at det var det, han nævnte, — det staar jo for Dvrigt i Betænkningen — er det grundet paa, at Spilleindtagten kun bliver 190,000 Rd.; men den har hele Liden, siden vi fik den nye Ordning, været højere, saa at der ingen Grund er til at vente, at den vil blive lavere i Nar; men selv om dette skulde blive Tilfældet, siger jeg dog, at der er Intet spildt. Man taler om at vise Mistillid til Bestyrelsen. Det forekommer mig at baade den ærede Ordfører og Ministeren vise Mistillid til Bestyrelsen. Tror man, at Bestyrelsen vil blive mindre økonomisk, selv om Mindretallets Øndring vedtages. Jeg tror det ikke; jeg har tværtimod den Tillid til Bestyrelsen, at den vil vedblive at vise sig ligesaa økonomisk, hvad enten vi tage disse 20,000 Rd. eller ikke; den arbejder jo ikke i sin egen, men i Statens Tjeneste, og jeg paastaar, at det netop er os, der vise Tillid. Det er endvidere blevet sagt af den ærede Minister for Kirke- og Undervisningsvæsenet, at vi maatte lægge Mærke til, at alle Ting ere flegne i Pris, altsaa ogsaa Udgiftssiden. Ja vel, det er der Ingen af os, der lukker Vinene i for, men vi have jo kun fremhevet Fakta og sikkert Kjendsgjerninger, og det er, at der er et tilstrækkeligt Overskud. Naar det ærede Medlem for Viborg Amts 2den Valgkreds (Antjær) var saa tilfreds med, at jeg mente, at Høngene vare bedre bevarede i Sorø Akademis Kasse end i Theaterfonden, saa gjentager jeg, at jeg virkelig antager, at dette er bedre, fordi jeg mener, at Sorø Akademis Midler overhovedet bør anvendes til Fremme af Almenoplysning, og at dette er bedre end at

lægge dem i Theatrets Lomme. Den ærede Ordfører sagde, at selve min Tanke vilde kunne bedre realiseres, naar 2 Nar til vare gaaede, naar de 5 Nar vare omme, og naar vi blot lode disse Løbe ud i Fred. Jeg bemærker dertil, at jeg ikke indser dette; thi er det nødvendigt, at Theatret skal have disse yderligere Tilskud, for at det kan komme til at staa paa egne Ben — og jeg vedkjender mig, at det er min Opfattelse, at Theatret helst bør overgaa i private Hænder — saa staar det jo i vor Magt til den Tid at bevilge Tilskud. Men fordi jeg siger, at jeg staar paa det Standpunkt, at jeg ønsker, at Theatret skal overgaa i private Hænder, har jeg ikke dermed sagt, at jeg vil Kunst og Videnskab til Livs; jeg veed, at det er en Mening, som man næsten altid har gjort Forsøg paa at paanøde os. Det er ligesom, naar vi mene, at Staten ikke skal indlade sig paa at styre de religiøse Anliggender, kalder man os Atheister, og naar man vil have, at Staten ikke skal indblande sig i den almindelige Undervisning, betegner man os som dem, der ville al Oplysning til Livs, men det er fuldstændig falske Saetninger. Det, jeg har anført, navnlig mine sidste Betragtninger, ere for Dvrigt laante af Bastiat, en Mand, som man dog ikke vil mistænke for at være en Fjende af Folkeoplysning og den almindelige Udvikling. Saa at jeg tror, at man meget vel kunde spare sig Beskyldningerne for, at vi ikke elske Kunst, Videnskab, Religiositet og Udvikling ligesaa højt, som Andre, der ville gaa den modsatte Vej. Det er Noget, som vi bør vise fra os, det er ikke vor Mening eller vor Betragtning af Sagerne, vi skatte alt dette ligesaa højt som Andre. Det ærede Medlem for Viborg Amts 2den Valgkreds, som i Dvrigt forekom mig at have en meget levende Fantasi, udmalede, hvorledes Rigsdagen endog kunde komme til at være 18 Maanedes aarlig, og han udmalede, hvorledes vi, efter at vi vare blevene færdige med de offentlige Midler, saa vilde gaa til Hospitalet og derefter til, hvad Kommunerne selv havde. Jeg vil bede det ærede Medlem at afvente og se nogle Antydninger i det Mindste af, at vi ville noget Saadant. Der er dog virkelig ikke kommet den mindste Antydning frem fra os, hvoraf man kan slutte, at vi ville inddrage Kommunerne private Eiendom i Statskassen eller inddrage Legater eller private Gaver i Statskassen og bruge dem til andre Formaal end de oprindelige. Tværtimod tør jeg sige, at selve Betænkningen bærer Vidnesbyrd om, at vi respektere det Private. Netop derfor er det jo, at vi have foreslaaet den parlamentariske Kommission. Forøvrigt vil jeg for Hospitalernes Bedkommende sige, at forsaavidt deres Midler vise sig at være af offentlig Oprindelse, ser jeg ikke nogen Fare ved, at vi mulligvis ogsaa kunne komme til den anden Anvendelse af disse Midler; have de offentlig Oprindelse, bør de ogsaa undergives det Offentliges Kontrol, saa det er Noget, som jeg ikke vil anse for umuligt ogsaa kan ske i Liden.